

Силабус дисципліни

«Конституційно-правові засоби захисту прав людини»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань 08 «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Освітньо-наукова програма «Право»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 3.

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри теорії права та конституціоналізму
Наталія ЧУДИК

Контактна інформація

natali_ternopil@ukr.net +380505211361

Опис дисципліни

«Конституційно-правові засоби захисту прав людини» є дисципліною для підготовки здобувачів наукового ступеню доктора філософії у сфері права, які мають високу правосвідомість та правову культуру, володіють необхідними в їх наступній діяльності знаннями та практичними навичками для вирішення конкретних питань щодо захисту прав і свобод людини та громадянина; здатних самостійно орієнтуватися у законодавстві, що встановлює та гарантує прав і свободи людини та громадянина та уміло застосовувати його у практичній та науковій площині.

Загальноосвітнє значення цієї дисципліни полягає у тому, що курс є частиною професійної підготовки науковців у сфері права, а також необхідністю підвищення знань та уявлень про конституційно-правові засоби захисту прав людини здобувачів наукових ступенів доктора філософії.

Структура курсу

Структура курсу

Години	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	Тема 1. Наукове дослідження загальних засад реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина	Знати основні наукові дослідження щодо загальних засад реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина.	Поточне опитування, розв'язання правових ситуацій
2/2	Тема 2. Стан дотримання та реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина на сучасному етапі розвитку української державності	Аналізувати наукові дослідження стану дотримання та реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина на сучасному етапі розвитку української державності	Поточне опитування, захист есе
4/4	Тема 3. Правові засади захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні	Знати основні правові засади захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні та вміти використовувати їх положення в наукових дослідженнях.	Поточне опитування, розв'язання правових ситуацій
4/4	Тема 4. Інституційний механізм захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні	Усвідомлювати взаємозв'язок між правовими інституціями щодо механізму захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні	Поточне опитування, захист індивідуального завдання
4/4	Тема 5. Діяльність	Здійснювати аналіз діяльності Організації	Поточне

	Організації Об'єднаних Націй у напрямі захисту прав людини	Об'єднаних Націй у напрямі захисту прав людини з врахуванням норм законодавства та доктринальних досліджень.	опитування, розв'язання правових ситуацій
2/2	Тема 6. Наукові дослідження європейської системи захисту прав людини	Здійснювати аналіз наукових досліджень європейської системи захисту прав людини. Знати основні наукові доробки вітчизняних вчених-конституціоналістів у цій сфері.	Поточне опитування, розв'язання правових ситуацій

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти:

1. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст.502.
2. Виборчий кодекс України : Закон України від 19 грудня 2019 р. № 396-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
3. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 53. Ст.799.
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст.429.
5. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL :<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
6. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 р., затв.Законом України від 23 грудня 1998 р. № 350-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6. Ст.43.
7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. URL :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
8. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 90/98-ВР (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/90/98-вр>.
9. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
10. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03 лютого 2015 р. № 141-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141-19>
11. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
12. Про громадянство України : Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
13. Про Державний реєстр виборців : Закон України від 22 лютого 2007 р. № 698-V (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-16>.

14. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05 лютого 2015 р. № 157-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
15. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2782-XII (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>.
16. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовтня 2014 р. № 1706-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
17. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII (в ред. Закону від 13 січня 2011 р. № 2938-VI). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
18. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII (із змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
19. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року № 2136-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
20. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР (в ред. Закону від 22 грудня 2005 р. № 3277-IV). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.
21. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (із змін.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
22. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
23. Про національні меншини в Україні : Закон України від 25 червня 1992 р. № 2494-XII .URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
24. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 р. № 2625-III (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
25. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент) : Закон України від 10 вересня 2019 р. № 39-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20>
26. Про політичні партії в Україні : Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2365-III (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
27. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
28. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
29. Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим : Закон України від 16 червня 2011 р. № 3530-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3530-17>
30. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. № 183/98-ВР URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>
31. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
32. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23 квітня 1991 р. № 987-XII (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/987-12>
33. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
34. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 червня 2014 р. № 1508-VII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
35. Про статус народного депутата України : Закон України від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII (із змін.). URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>

36. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
37. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-XII (в ред. Закону від 12 січня 2006 р. № 3317-IV). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>
38. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України : Закон України від 19 грудня 2019 року № 400-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>
39. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>
40. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

Література

41. Калинюк С.С., Бисага Ю.М., Белов Д.М., Ярема В.І. Конституційно-правовий статус адвокатури в механізмі реалізації права людини і громадянина на правову допомогу : моногр. Ужгород : Гельветика, 2020. 197 с.
42. Конституційне право : підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер ; ОБСЄ. - Київ : ВАІТЕ, 2021. - 528 с.
43. Конституційне право України : підручник. 10-е (ювілейне) видання: 27 27 перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 504 с.
44. Конституційне право України : підручник / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, Ф. В. еніславський та ін. ; за заг. ред. Т.М. Слінько. Х. : Право, 2022. 592 с.
45. Красій М. О. Об'єкти національної безпеки як об'єкт конституційного права. Правові засади організації та здійснення публічної влади: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Хмельницький, 28 лютого - 02 березня 2020 р.). м. Хмельницький, 2020. С. 125-127.
46. Нечипорук Г.Ю., Бисага Ю.М., Берч В.В., Дешко Л.М., Бисага Ю.Ю., Нечипорук К.О. Конституційне право на звернення до Європейського суду з прав людини та механізм реалізації права на виконання його рішень : моногр. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2022. 196 с.
47. Реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні : моногр. / Л.Б. Васильчук, Ю.М. Бисага. Ужгород, 2021. 208 с.
48. Чудик Н.О. Співвідношення державного та громадського контролю за виборчим процесом в Україні. Адміністративне право і процес. 2020. № 4 (31). С. 212–215.
49. Чудик Н.О. Засади адміністративно-правового забезпечення виборчого права в Україні. Наше право. 2020. № 1. С. 229–233.
50. Чудик Н.О. Протидія зловживанню адміністративними ресурсами під час виборчого процесу. Наукові записки. Серія: Право. 2020. № 8. С. 210–214.
51. Теремецький В.І., Чудик Н.О. Судова практика щодо вирішення виборчих спорів. Наукові записки. Серія: Право. 2021 № 10. С. 15–19.
52. Чудик Н.О. Стабільність виборчого законодавства як передумова реалізації прав і свобод людини. Європейські перспективи. 2021. № 2. С. 184–189.
53. Чудик Н.О. Формування суддівського корпусу в Україні: адміністративно-правовий аспект. Наукові записки. Серія : Право. 2023. № 15. С. 195-198.
54. Чудик Н.О. Формування суддівського корпусу: окремі питання перевірки на доброчесність. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 119. С. 29-34.

55. Чудик Н.О. Захист корпоративних прав нотаріусами у період дії воєнного стану в Україні. Актуальні проблеми правознавства. 2023. № 3 (35). С. 150-157.
56. Чудик Н.О. Формування суддівського корпусу: окремі питання перевірки на доброчесність. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 119. С. 29-34.
57. Chudyk N., Teremetskyi V., Martseliak O., Velychko V., Martseliak S., Shamrai V. Legal Positions of the European Court of Human Rights on the Right to Free Elections and Their Influence on the Formation of a Democratic Electoral System. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2021. Vol. 24, Issue: 1S: Business Ethics and Regulatory Compliance, 1-9. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-positions-of-the-european-court-of-human-rights-on-the-right-to-free-elections-and-their-influence-on-the-formation-of-a-dem-12271.html>
58. Karpachova N., Dobrianska O., Punda O., Protsiuk I., Zhuravel Ya., Chudyk N., Korotun O. Impact of Direct Effect of Constitutional Norms and Practice of the European Union on the Efficiency of Human Rights' Realization and Protection. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, 2021. Vol. 24, Special Issue 1, P. 1-8. URL: <https://www.abacademies.org/articles/impact-of-direct-effect-of-constitutional-norms-and-practice-of-the-european-union-on-the-efficiency-of-human-rights-rea.pdf>
59. Chudyk N.O. Organizational and legal contexts of digital-security tools of economic agents. Актуальні проблеми правознавства. 2022. 2(30). С. 91-97.
60. Chudyk N.O. Legal regulation of public control over the activities of local government bodies in Ukraine. Актуальні проблеми правознавства. 2022. 4(30). С. 137-143.
61. Chudyk N.O. Key areas for improving the professional selection of judges in Ukraine. Актуальні проблеми правознавства. 2023. Випуск 4(36). С. 57-63.
62. Chudyk N.O. Good lessons based on bad experience: confronting risks and governing nuclear safety in Ukraine. Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal 2023;26(3):131–148.
63. Chudyk N.O. Advocacy in the system of free legal aid. Актуальні проблеми правознавства. 2023. № 2 (34). С. 218-221.
64. Chudyk N.O. Organization of courts operation in Ukraine in the period of martial law: comparative and legal research. Revista Gestão e Secretariado (GeSec) (Management and administrative professional review) São Paulo, SP, v. 14, n. 10, 2023, p. 18976-18991
65. Chudyk N.O. Sustainable development goal six: the right to water vs. public policy. Lex Humana (ISSN 2175-0947) Vol. 15 No. 4 (2023).
66. Chudyk N.O. Methodology for the formation of information and analytical support for decision-making in criminal jurisdiction. Актуальні проблеми правознавства. 2023. № 3 (35). С. 144-150.
67. Chudyk N.O. Organization Of Operation Of Courts And Prosecutor's Office In Terms Of Martial Law: Experience Of Ukraine. Lex Humana (ISSN 2175-0947), 16(1), 494–513. 2024
68. Chudyk N.O. Interaction Between Police And Society As Basis For Combating Crime: Analysis Of Ukrainian And Foreign Experience. Journal of Lifestyle and SDG'S Review, 2024, 4(4), e02927
69. Chudyk N.O. Machine Learning Models For Information Support In The Justice System. Proceedings - International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT, 2024, pp. 762–765
70. Chudyk N.O. Statistical Modeling of Determinants Influencing Economic Security in the Context of Sustainable Development and National Security. Proceedings of International Conference on Applied Innovation in IT, 2024, 12(1), pp. 197–203
71. Louis Favoreu, Xavier Philippe. La place du Conseil constitutionnel dans la Constitution de 1958. URL: <http://blog.ac-rouen.fr/lyc-bloch-notes/files/conseil-constitutionnel-17365.pdf> (Last accessed: 20.04.2021).

72. Teremetskyi V. I., Chudyk N.O. Impact of the European Court's Legal Attitude on the Electoral System in Ukraine. European Reforms Bulletin. 2021. № 1. S. 113–117.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL:<http://court.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL:<http://www.ccu.gov.ua/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, воєнний стан, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Наукові дослідження у сфері цивільного права» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3
30%	30%	40%
Поточне оцінювання	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-6 – мах 5 оцінок	Підготовка та презентація дослідження (реферат, есе, презентація) на задану тематику	Теоретична частина (3 питання по 20 балів) – мах 60 балів. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали) – мах 40 балів.

Шкала оцінювання здобувачів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом